

1. april 2016. godine



## Dinar oslabio 0,1 odsto, današnji kurs 122,92 dinara za evro

Dinar je danas oslabio prema evru za 0,1 odsto i zvanični srednji kurs iznosi 122,9245 dinara za jedan evro, objavila je Narodna banka Srbije.

Nacionalna valuta je prema jedinstvenoj valuti evrozone jača za 0,5 odsto na mesečnom nivou, dok je na godišnjem slabija za 2,2 procenta.

Indikativni kurs dinara prema dolaru je ojačao za 0,2 procenta na 108,4660 dinara za jedan dolar.

Prema američkoj valuti, dinar je na mesečnom nivou jači za 4,0 odsto, a na godišnjem za 2,7 procenata.

Centralna banka je od početka godine ukupno prodala 555 miliona evra i kupila 10 miliona evra na međubankarskom deviznom tržištu kako bi ublažila dnevne oscilacije kursa.

Najviša vrednost dinara prema evru u ovoj godini bila je 4. januara, 121,5141 dinara, a najniža 25. februara, 123,5329 dinara za evro.

## Od danas podnošenje zahteva za reprogramiranje poreskog duga

Poreski dužnici u Srbiji mogu od danas do 4. jula da podnesu zahtev za reprogram duga koji nije veći od dva miliona dinara, ne računajući kamatu.



Te novine predviđene su novim Zakonom o poreskom postupku i poreskoj administraciji, a zahtev za reprogram dužnik može da podnese samo jednom.

Maksimalni rok za otplatu poreskog duga, koji je dospeo za plaćanje do 4. marta 2016. godine je 60 meseci. Do dana podnošenja zahteva poreski dužnik treba da isplati sve tekuće obaveze, dospele za plaćanje od 4. marta i o tome dostavi dokaz Poreskoj upravi.

Pravo na odlaganje plaćanja poreskog duga, bez davanja sredstava obezbeđenja, imaju pravna lica i preduzetnici čiji dug nije veći od 1,5

miliona dinara i građani čiji je dug do 200.000 dinara.

Poreskom obvezniku koji redovno izmiruje rate i tekuće obaveze otpisuje se kamata na otplaćeni dug, po isteku svakih 12 meseci, do izmirenja duga u potpunosti.

U slučaju da poreski obveznik i pre isteka roka otplati sav dug, njemu će biti otpisana celokupna kamata na taj dug.

## GDE SVE IZVOZIMO Ajvar iz Trstenika jedu u Australiji

Verovali ili ne, ali tone ajvara proizvedenog u Popini kod Trstenika godišnje se pojede u Australiji. Roba iz Srbije stiže i do trpeza u Kini i Japanu.

Bivši radnici „Prve Petoletke” iz sela Popina danas su izvoznici zimnice. Gordana i Ljubiša Đaković sa svojim sinovima godišnje za tržište u Melburnu proizvedu 20.000 tegli ajvara, pinđura i slatkog vrednog dvadesetak miliona dinara.

- Kupci koji traže kvalitet često traže pomoć od institucija poput Privredne komore, a oni ih upućuju na one koji dobro rade. Danas izvozimo u Australiju, a nekoliko hiljada tegli godišnje ide i za Švajcarsku, povremeno za Kanadu - priča za „Blic” Dejan, potomak Đakovića.

## ŠTA JE GDE TRAŽENO

Roba koju izvozimo	Zemlja u koju se izvozi
Ajvar, pindur, slatko	Australija, Švajcarska, Kanada
Ovčija vuna	Kina, Bugarska, Turska
Burek sa sirom, zeljem	SAD

napominju da desetine firmi uspešno izvoze robu u najudaljenije zemlje.

Čak do Kine stiže stotine bala ovčije vune iz Odžaka, Sremske Mitrovice... Svake godine Gradimir Veljović u ovu zemlju izveze 1.000 tona vune, a isto toliko stigne i do Bugarske i Turske, dok je porodična pekara porodice Jevtović prva iz Srbije koja je prošle godine burek počela da izvozi u Ameriku. Samo u prvom mesecu iz Gornje Trnave na tržište SAD stiglo je 15 tona smrznutog bureka sa sirom i spanaćem. U PKS

## NICOVIĆ IZVOZI TRSKU U BELGIJU

Biznismen Đordije Nicović gaji kod Zrenjanina trsku od koje se proizvode ekološki materijali za krovove i izolacije.

- Svu trsku izvezem u Nemačku, Austriju i Belgiju i godišnje od nje prihodujem pola miliona evra - kaže Nicović za „Blic”.



## Vojvodina i Šumadija "šiju" Beograd

Beograd -- Spoljnotrgovinska robna razmena Srbije u prva dva meseca 2016. iznosila je 4,78 milijardi dolara i za tri odsto je veća nego u istom periodu prethodne godine.

Izraženo u evrima iznosi 4,33 milijarde, što je porast od 7,9 odsto, saopštio je Republički zavod za statistiku. Izvezeno je robe za oko 2,09 milijarde dolara, 7,9 odsto više, a uvezeno u vrednosti od 2,68 milijardi, što je za 0,5 odsto manje nego u istom periodu prethodne godine.

Pad uvoza, izraženo u dolarima, rezultat je jačanja te valute, kako u odnosu na dinar, tako i u odnosu na evro.

Izvoz robe izražen u evrima vredeo je 1,9 milijardi i to je povećanje od 12,8 odsto, a uvoz je bio 2,43 milijarde, što je povećanje od 4,3 odsto.

Spoljnotrgovinski deficit je iznosio 581,3 miliona dolara, što je smanjenje od 22,3 odsto, a u evrima 527,6 miliona i manji je za 18,2 odsto.

Pokrivenost uvoza izvozom je 78,3 procenta u odnosu na 72,2 odsto u januaru i februaru prošle godine.

Najveće učešće u izvozu Srbije imao je Region Vojvodine (29,5 odsto), zatim Region Šumadije i Zapadne Srbije (29,1 odsto), Beogradski region (24,3 odst), Region Južne i Istočne Srbije (17 odsto).

U uvozu je najveće učešće imao Beogradski region (43,6 odsto), Region Vojvodine (26,3 odsto), Region Šumadije i Zapadne Srbije (18,7 odsto), Region Južne i Istočne Srbije (10,5 odsto).

U izvozu su glavni spoljnotrgovinski partneri Srbije bili Italija (364,7 miliona dolara), Nemačka (289,3 miliona), Bosna i Hercegovina (162,1 miliona), Ruska Federacija (115,4 miliona) i Rumunija (95,2 miliona).

Glavni partneri u uvozu su bili Nemačka (338,4 miliona dolara), Italija (284,9 miliona), Ruska Federacija (251,9 miliona), Kina (239 miliona) i Madjarska (123,6 miliona).

Spoljnotrgovinska robna razmena bila je najveća sa zemljama sa kojima Srbija ima potpisane sporazume o slobodnoj trgovini. Zemlje članice Evropske unije čine 65,7 odsto ukupne razmene.

Drugi po važnosti partner su zemlje CEFTA sporazuma, sa kojima je suficit u razmeni iznosio 241,1 miliona dolara, što je rezultat uglavnom izvoza poljoprivrednih proizvoda (žitarice i proizvodi od njih i razne vrste pića), proizvoda od metala, kao i izvoza raznih gotovih proizvoda.

# "Novca uvek ima, ima li ideja?"

Zrenjanin -- Ministar za rad Aleksandar Vulin kaže da je vlada izdvojila 16 milijardi dinara za podsticaj preduzetništva, od čega je četiri milijarde bespovratno.



"Novca uvek ima, ali je pitanje ima li dovoljno ideja, borbe i želja, a mi smo tu da pomognemo" kazao je Vulin i pozvao preduzetnike da se aktivno uključe i koriste pomoć koju im je Vlada Srbije stavila na raspolaganje.

"Kroz Nacionalnu službu za zapošljavanje 2,8 milijardi dinara odvojeno je za podsticaje zapošljavanja. Olakšali smo zapošljavanje, pa ove godine, za razliku od ranijih, za svakog novozaposlenog radnika sa Nacionalne službe zapošljavanja nećete imati obavezu zapošljavanja

dve godine, već od godinu dana, za neke kategorije šest meseci", rekao je Vulin.

On je naveo da je povećan iznos podsticaja, kao i da su predviđene olakšice za mala i mikro preduzeća i preduzetnike.

"Obezbedili smo novu meru da ukoliko poslodavac zaposli dva radnika ne plaća 75 odsto svega što je dužan da isplaćuje državi. Za podsticaje privredi odvojeno je 16 milijardi dinara, koristite to", poručio je Vulin preduzetnicima i dodao da sve to govori o odnosu države prema njima.

Država je tako izjednačila domaćeg i stranog preduzetnika, rekao je Vulin preduzetnicima.

On je dodao da će samo kroz Nacionalnu službu za zapošljavanje u 2016. godini biti zaposleno više od 41.000 ljudi, a kroz aktivne mere zapošljavanja 131.000 ljudi.



## Ukupna šteta na desetine miliona evra

**Sud utvrdio da je Pireus banka falsifikovala potpis klijenta i nezakonito naplatila novac po fiktivnim ugovorima.**

*\* Veštak je nedvosmisleno utvrdio da su pečat i potpis klijenta "određenom tehnikom" preneti na novi tekst aneksa ugovora \* Ni Narodna banka Srbije niti javno tužilaštvo, uprkos prijavama, nisu reagovali zbog falsifikata \* Zbog višestrukih blokada računa DMD holding je izgubio tržišnu poziciju, ali je taj prostor ubrzo popunila konkurentna firma.*

Beograd - - Pireus banka je 2005. godine falsifikovala potpis i pečat svog klijenta, firme DMD holding, kako bi nezakonito naplatila višemilionske iznose od nje, te blokirala račune svog klijenta, što je konačno dovelo do njegovog poslovnog kraha. Iako je delujući po privatnoj tužbi Privredni sud u Beogradu još 2014. pravosnažno presudio u korist DMD-a, utvrdivši da je Pireus nesporno falsifikovao aneks ugovora kako bi opravdao naplatu, tužilaštvo do danas nije započelo krivični postupak protiv odgovornih.

Kako za Danas objašnjavaju u kompaniji, priča počinje 2004. kada DMD zaključuje ugovor o zajmu cementa od Direkcije za robne rezerve, za šta je bilo potrebno da Direkciji dostavi bankarske garancije. DMD zatim sa Atlas bankom (koju je kasnije kupio Pireus) zaključuje ugovore o garanciji i kao obezbeđenje banci daje depozite u iznosu od 20 odsto dobijenih garancija, hipoteke na nekretnine u vlasništvu direktora DMD-a Dejana Dragojlovića, njegovih roditelja i preduzeća "Pronalazaštvo", te menice i ugovorna ovlašćenja na iznos garancije.

Prvog dana 2005. godine DMD i banka zaključuju Aneks 1 ugovora o garanciji kojim se menja iznos garancije.

Kasnije te godine Direkcija i DMD menjaju ugovor, tako da se rok u kojem DMD mora da vrati uzetu robu Direkciji pomera sa 15. 10. 2005. na isti taj datum 2006. godine. Zbog toga je DMD trebalo da obezbedi novu bankarsku garanciju, pa je Pireus sastavio predlog Aneksa 2 i poslao ga DMD-u u trenutku u kojem je direktor Dragojlović bio u inostranstvu.

Međutim, kako kažu u DMD-u, pošto Dragojlović ovog puta nije mogao da obezbedi da svi članovi njegove porodice produže hipoteke u korist Pireusa, od potpisivanja Aneksa 2 se odustalo.

Uprkos tome, Pireus "mimo volje i znanja" DMD-a izdaje novu garanciju u korist Direkcije sa rokom važenja do 15. 11. 2006. godine. U DMD-u tvrde da uopšte nisu znali da je Pireus izdao novu garanciju, te smatrajući da je prethodna garancija istekla, traže od Pireusa da im vrati date depozite i izbriše hipoteke.

Pireus na dopise DMD-a ne odgovara, nakon čega DMD pokreće tužbu protiv banke.

U međuvremenu, Direkcija aktivira bankarsku garanciju (izdatu bez dozvole DMD-a), posle čega Pireus kreće da blokira račune DMD-a i prisvaja dobijene depozite, kako bi naplatila novac koji je dala Direkciji. To je, kako navode u ovoj firmi, dovelo do toga da su mobilni operateri (DMD se bavio distribucijom dopuna za mobilne telefone) aktivirali svoja obezbeđenja kako bi se naplatili od DMD-a, koji nije mogao da im plati dugovanja jer su mu računi bili u blokadi. Usledilo je raskidanje ugovora, a za nastavak poslovanja je DMD morao da obezbedi nove garancije, koje mu kao firmi kojoj su računi više puta uzastopno bili blokirani - nijedna banka nije htela da odobri. Epilog je, kako tvrde u DMD-u, šteta od više desetina miliona evra i gubitak svih poslovnih pozicija i reputacije.

Na kraju, posle skoro decenije suđenja, utvrđeno je da je banka falsifikovala Dragojlovićev potpis i pečat njegove firme kako bi sačinila Aneks 2, koji joj je zatim poslužio da mu blokira račune i uzme depozite kada je Direkcija aktivirala garanciju iz tog aneksa. Sud nije utvrdio zbog čega je banka lažirala ova dokumenta, ali u DMD-u smatraju da je to urađeno u korist njihove tadašnje konkurencije.

Kako se navodi u presudi Privrednog suda u koju je Danas imao uvid, Pireus je iskoristio potpis i pečat sa Aneksa 1 i zatim ga prekopirao na Aneks 2, iz čega je jasno da se radi o falsifikatu. Uz to je Aneks 2 "zaključen" na dan kada je Dragojlović kao "potpisnik" bio u Španiji, što je utvrđeno uvidom u njegov pasoš.

"Iz nalaza veštaka... koji je na jasan i pouzdan način utvrdio da pečat tužioca (DMD) i potpis direktora tužioca na spornom Aneksu, potiču sa Aneksa 1 ... odnosno da su određenom tehnikom preneti na sporni Aneks, sud je utvrdio da Aneks ugovora o izdavanju bankarske garancije... na koji se tuženi (Pireus) poziva, predstavlja falsifikat", navodi se u presudi Suda.

Dragojlović je o svemu ovome obavestio i tužilaštvo i Narodnu banku Srbije, ali kako navodi, nijedna institucija do danas nije reagovala, uprkos sudskim presudama koje nedvosmisleno ukazuju na to da je Pireus banka falsifikovala dokumenta, tojest da su izvršena krivična dela, zbog kojih je njegovoj firmi naneta višemilionska šteta.

Pireus banka tokom jučerašnjeg dana nije odgovorila na pitanja Danasa.

## Agencije otkazuju letove, Air Serbia naplaćuje penale

### Prodaja aranžmana za Tursku slabo ide, teroristički napadi uplašili turiste.

*Desetak agencija krajem prošle godine potpisalo ugovore o čarter letovima za Tursku \* Na svaku ugovorenu rotaciju, ukoliko se ne realizuje, Air Serbia naplaćuje 25 odsto cene.*

Beograd - Iako je poslednjih godina Turska, uz Grčku, bila omiljena destinacija srpskim turistima, trenutno se zbog niza terorističkih napada aranžmani za predstojeće leto slabo, gotovo nikako ne prodaju, tvrde za Danas u turističkim agencijama. I dok će većina njih, zbog promenjenih okolnosti, vratiti novac putnicima koji budu želeli da odustanu od unapred uplaćenog letovanja na nekoj od destinacija u Turskoj, Air Serbia, čini se, neće primeniti isti princip.



Naime, desetak agencija koje su krajem prošle godine potpisale ugovor sa domaćim avio prevoznikom za čarter letove ka Turskoj, moraju da plate avione koje su rezervisali, bez obzira na to da li će leteti ili ne. Prema tom ugovoru, agencije su dužne da u slučaju otkazivanja čarter leta plate Air Serbia depozit od 25 odsto od cene za svaku ugovorenu rotaciju, odnosno povratni let. Jedini ustupak koji je Air Serbia učinila turističkim agencijama jeste taj što je rok za uplatu depozita pomerila sa 1. marta na 15. april. Međutim, kako za naš list tvrde u nekoliko agencija, Air Serbia nije odustala od toga da naplati zakazane letove, iako je do početka sezone ostalo vremena da se ti avioni iskoriste za

neke druge destinacije. Agencije su se ovde našle u gotovo bezizlaznoj situaciji, jer su morale, ukoliko žele da posluju, da potpišu ugovor sa Air Serbiom. Naime, strane kompanija koje su prethodnih godina dobijale



dozvole za čarter letove za Tursku, ovoga pute nisu dobile zeleno svetlo jer, domaći avio prevoznik, prema novom pravilniku, ima dovoljno kapaciteta da obavi letove i samim tim ima prioritet u odnosu na druge strane kompanije.

Opcija koju je Air Serbia ostavila agencijama jeste da zamene destinaciju, što je, kako kažu u agencijama, gotovo nemoguće uraditi. Pojedine su se odlučile za tu "samoubilačku" misiju (malo je vremena da se napravi potpuno nova ponuda), međutim, rezervnih varijanti gotovo da nema. Čak i za neke koje bi, poput španske Ibice na primer, mogle da budu opcija, postoji tehnički problem - Air Serbia jednostavno nema letelice za čarter letove koje mogu da dosegnu toliko daleko.

I dok agencije tvrde da vraćaju i da će vraćati novac onima koji žele da odustanu od letovanja u Turskoj, Air Serbia za sada ne "oprašta" agencijama otkazivanje i dalje insistira na plaćanju penala. Na pitanja Danasa da li imaju nameru da izađu u susret agencijama i oslobode ih plaćanja tih penala i šta je uopšte predviđeno u situacijama kada je došlo do promene okolnosti u odnosu na vreme kada je ugovor potpisan, iz Air Serbia još nismo dobili odgovor.

Moguće je, međutim, da se domaća avio kompanija "pravi gluva" jer država Srbija nije izdala nikakvo zvanično saopštenje i nije upozorila građane Srbije na rizik putovanja u Tursku, kako je to, na primer, pre nekoliko dana učinio Izraelski biro za kontraterorizam.

Situacija je svakako nebezbedna za turiste, toga su svesni i turski hotelijeri, koji, kako nam tvrde njihovi saradnici iz Srbije, planiraju da objekte uopšte ne otvore, jer je to jedini način da prežive ovu turističku sezonu. Kolaps turskog turizma počeo je sukobom između Rusije i Turske oko obaranja ruskog aviona, a nastavio se nizom terorističkih napada. Broj stranih turista u Turskoj opao je samo u februaru za 10 odsto u odnosu na prošlu godinu, tvrdi njihovo Ministarstvo turizma.

### ***Nema upozorenja***

*Na sajtu našeg Ministarstva spoljnih poslova na naslovnoj strani među "savetima za putovanje u inostranstvo", stoji uopšteno upozorenje kako se ponašati u stranoj zemlji ukoliko dođe do nekih nepredviđenih okolnosti. Međutim, ništa konkretno u vezi sa Turskom, u kojoj je od početka ove godine bilo nekoliko terorističkih napada, u poslednjem pre desetak dana u Istanbulu, stradalo je petoro ljudi.*



## **BEDA U SRBIJI: Nemamo čak ni za paštetu!**

**Svaka četvrta porodica ne može da priušti sebi mesne proizvode za ručak, a skoro svaka druga nema ni 100 evra za ne daj bože**

BEOGRAD - Svaka četvrta porodica u Srbiji ne može da priušti meso za ručak svakog drugog dana, dok čak polovina domaćinstava u kući nema uštekanu ni 10.000 dinara za neke nepredviđene troškove, pokazala je najnovija anketa o siromaštvu za 2015. Republičkog zavoda za statistiku (RZS). Takođe, čak 1,7 miliona domaćinstava (68,5 odsto) nema novac za nedelju dana odmora van kuće, što sve zajedno pokazuje da je siromaštvo toliko da većini građana teško da će koristiti turistički vaučeri od 5.000 dinara koje im Ministarstvo trgovine i turizma nudi za odmor u zemlji. Alarmantna je informacija i da se više od 15 odsto građana zimi smrzava jer nemaju para za normalno grejanje. Zato i ne čudi podatak da ispod granice dostojanstva živi 40,9 odsto građana. Iako je, prema podacima RZS, stopa rizika od siromaštva lane iznosila 25,4 odsto, isto kao i u 2014. godini, prag rizika od siromaštva na mesečnom nivou podignut je, pa je, na primer, za jednočlano domaćinstvo iznosio 14.920 dinara, što je za 1.420 dinara više nego 2014. Statistička služba je sračunala i da su svakog meseca prošle godine domaćinstva išla u minus za po 1.238 dinara, zbog toga što su u kućnom budžetu na raspolaganju imala po 57.814 dinara, a morali su da troše po 59.052 dinara. Najviše para odlazilo je na hranu i bezalkoholno piće (35,6%), pa na stanovanje i energente (16,6%), dok je za kulturu ostajalo svega 5,2 procenta. Sudeći po podatku da su domaćinstva za obuću i odeću izdvajala svega pet odsto kućnog budžeta, izgleda da se građani mahom snabdevaju polovnom robom ili nose stare dronjke, ako već nisu goli i bosii.

**Evo kako  
sastavljamo  
kraj s  
krajem**

## STANOVANJE, OMČA OKO VRATA

FINANSIJSKO OPTEREĆENJE BUDŽETA  
DOMAĆINSTVA TROŠKOVIMA STANOVANJA\*\*\*

**70,08%**

znatno  
opterećuju

**27,1%**

u izvesnoj meri  
ga opterećuju

**1,8%**

ne opterećuju  
ga uopšte

\*\*\* Rata za kredit ili stanarina, komunalne usluge,  
uključeni su i izdaci za usluge povezane sa stanovanjem,  
kao i izdaci za redovno održavanje stana



Podaci RZS govore da je promet robe u trgovini na malo u Srbiji u februaru bio manji za jedan odsto u tekućim cenama nego u januaru, a u stalnim cenama je veći 0,4 odsto. Ipak, u poređenju s februarom prošle godine, promet je u tekućim cenama veći 10,8 odsto, a u stalnim cenama, kad se isključi inflacija, veći je 11,8 odsto.

PRAG RIZIKA OD SIROMAŠTVA	
DOMAĆINSTVO (prosečno mesečno)*	2014.
	2015.
jednočlano	13.408
	14.920

## ▶ SPIRALA NEMAŠTINE

STAVKA	2014.	2015.
Raspoloživa sredstva	57.054	57.814

## KVALITET ŽIVOTA ISPOD GRANICE DOSTOJANSTVA

BILANS 2015.

**68,5%** ne može da priušti nedelju dana odmora van kuće

**47,3%** ne može da priušti neočekivani trošak do 10.000 iz budžeta domaćinstva

**24,6%** ne može da priušti meso ili ribu u obroku svakog drugog dana (ili vegetarijansku zamenu)

**15,2%** ne može da priušti adekvatno zagrevanje stana

**40,9%** stopa materijalne uskraćenosti (tri ili više stavki)\*\*

\*\*Pokazatelj finansijske nemogućnosti domaćinstva da priušti najmanje tri stavke

## ▶ SVAKI TREĆI U DEPRESIJI

STOPA SUBJEKTIVNOG SIROMAŠTVA

Veoma teško	31,9%
Teško	32,8%
Sa izvesnim teškoćama	30,1%
Prilično lako	3,9%



## ▶ MLADIMA NAJTEŽE

STOPA RIZIKA OD SIROMAŠTVA PREMA STAROSTI

<b>29,9%</b>	<b>30,3%</b>	<b>25,7%</b>	<b>19,7%</b>
mlađi od 17 godina	18-24 godina	25-54 godne	stariji od 65 godina

## Cveta šverc goriva preko oglasa uz kućnu dostavu

Naftni derivati na benzinskim pumpama u Srbiji poskupeli za oko pet dinara po litru u poslednjih mesec dana zbog rasta cene na svetskim berzama

BEOGRAD - U proteklih mesec dana benzin je na pumpama u Srbiji poskupeo za 4,77 dinara, a dizel za 5,26 dinara po litru.

Cene goriva porasle su i u regionu, ali su u BiH ipak i dalje niže nego kod nas, što je uticalo i na povećanje šverca naftnih derivata toliko da se preprodavci slobodno reklamiraju čak i putem oglasa, upozoravaju iz Udruženja naftnih kompanija Srbije.



Zemlja	Cena (evro/litar)
Grčka	1,27
Slovenija	1,19
Albanija	1,16
Hrvatska	1,15
Rumunija	1,05
Crna Gora	1,05
Srbija	1,04
Mađarska	1,00
Makedonija	0,98
Bugarska	0,92
BiH	0,89

- Ulazimo u period intenzivnih poljoprivrednih radova, odnosno period sezonskog rasta potrošnje dizel-goriva. Dizel koji je pronašao svoj put da se ilegalno dopremi u Srbiju danas se nudi u internet oglasima uz kućnu dostavu. Ove godine nema regresiranog goriva, pa pošto poljoprivrednicima nisu potrebni fiskalni računi, mnogi su spremni da preuzmu nemali rizik koji sobom nosi loš kvalitet goriva i kupe gorivo po nižoj, švercerskoj ceni - rekao je Tomislav Mićović, generalni sekretar udruženja naftaša. Inače, posle korekcije cenovnika, prosečna maloprodajna cena benzina sada

iznosi 128,05 dinara, dizela 130,37 dinara i auto-gasa 65,66 dinara za litar. Mićović objašnjava da je poskupljenje posledica skoka cene sirove nafte za nešto više od 40 odsto, budući da je nafta tipa brent 20. januara koštala 27,88 dolara po barelu, a sada oko 41 dolar po barelu.

Zbog toga je cena goriva porasla i u regionu, i to u Hrvatskoj za oko 5,5 odsto, u BiH 2,5 odsto, Sloveniji do 6,7 odsto, Makedoniji oko 10 odsto, Crnoj Gori 7,1 odsto, a u Mađarskoj i Rumuniji oko pet odsto. Jedino su u Bugarskoj i Albaniji poskupljenja manja od jedan odsto.

## Tržišta u usponu predvode veliki oporavak

Indeks MSCI, kojim dominiraju korporativne akcije Kine, Južne Koreje i Tajvana, zabeležio je rast od 4,6 odsto ove godine, a podigao je i cene državnih obveznica zemalja u razvoju

Tržišta u usponu su se vratila u pozitivnu zonu posle lošeg početka godine, a investitori očekuju da će centralne banke nastaviti da pružaju podršku globalnoj privredi u dužem periodu.

Indeks tržišta u usponu MSCI, kojim dominiraju akcije kompanija u Kini, Južnoj Koreji i Tajvanu, zabeležio je rast od 4,6 odsto ove godine. Potražnja za državnim obveznicama koje izdaju zemlje u razvoju podigla je cene i smanjila prinos na Džej Pi Morganov indeks obveznica ovih tržišta denominovan u dolarima na najniži nivo u poslednjih šest meseci od 5,89 odsto.

„Donekle postoji uverenje da globalni rast ne srlja u crnu rupu“, kaže Džejms Barino (James Barrineau), jedan od direktora odeljenja za dug tržišta u usponu u multinacionalnoj kompaniji za upravljanje aktivom „Šreders“ (Schroders).

Nedavni oporavak na tržištima u usponu predstavlja oštar zaokret u odnosu na prvi mesec ove godine, kad su usporavanje privrednog rasta u Kini, pad cena nafte i decembarsko podizanje kamatnih stopa u SAD naterali investitore da povuku svoj novac s tih tržišta rekordnom brzinom.

Izrazito oprezan stav po pitanju globalne ekonomije koji je američka Uprava federalnih rezervi iznela prethodne nedelje učvrstio je očekivanja tržišta da ove godine neće biti agresivnog rasporeda podizanja kamatnih stopa u SAD.

„Jedan od najznačajnijih pokretača je umeren stav Feda“, ukazuje Barino. „To je zaustavilo jačanje



američkog dolara i imalo povoljan uticaj na valute tržišta u usponu.“

Među zemljama koje bi mogle biti najviše pogođene rastom kamatnih stopa u SAD nalaze se Brazil i Južna Afrika, koje se oslanjaju na međunarodni kapital pri pokrivanju deficita državnog budžeta.

U januaru su i brazilski real i južnoafrički rand bili na višegodišnjem minimumu u odnosu na američki dolar, dok su prosečni troškovi pozajmljivanja na tržištima u usponu dostigli najviši nivo u poslednjih pet godina - od 6,78 odsto.

Na kreditnim tržištima investitori kažu da je fokus sada na tome koliko dugo bi ovo zatišje na tržištima u usponu moglo da traje. Tvorcima monetarne politike u SAD ne žele da isključe mogućnost podizanja referentne kamatne stope više od dva puta ove godine, Brazil i dalje potresa korupcionaški skandal, Rusija je još uvek pod zapadnim sankcijama, a Turska je pretrpela niz terorističkih napada, što znači da su mnogi od razloga za zabrinutost i dalje aktuelni.

Banu Baveđa (Bhanu Baweja), strateg za tržišta u usponu banke UBS, kaže da izgleda kao da se promene apetita za rizikom na globalnom nivou dešavaju sve češće, što bi značilo da usponi mogu brzo da se preokrenu u padajuć trend.

Kapital u iznosu oko devet biliona dolara slio se na tržišta u usponu u periodu između 2005. i 2015. godine, što je delom posledica lakog pristupa novcu koji je omogućila centralna banka. To je dovelo do sve veće zabrinutosti da bi zemlje u razvoju mogle da se suoče s kreditnom krizom onog trenutka kad SAD pooštre monetarnu politiku.

Kako je američka privreda pokazala znake oporavka i Uprava federalnih rezervi napravila plan podizanja kamate prvi put nakon izbijanja finansijske krize, 2015. je za valute tržišta u usponu bila jedna od najgorih u istoriji, s padom od 15 odsto u odnosu na dolar, pokazuje Džej Pi Morganov indeks.

## ПОЛИТИКА

### Invalidska penzija može da bude i oduzeta

**Danica Drašković, supruga lidera SPO i sadašnja članica odbora direktora NIS-a, nije bila predmet kontrole izdavanja lažnih invalidskih penzija jer u to vreme više nije bila invalidski, nego starosni penzioner.**

Četrdesetogodišnji profesionalni vojnik požalio se juče našoj redakciji, posle čitanja teksta o lažnim invalidskim penzijama, da uopšte nije povlašćen kao invalidski penzioner. Punih 12 godina je u invalidskoj penziji zbog trajnog oštećenja vida i nemogućnosti da ikada više radi u svojoj struci. Od invalidske penzije ne može da živi, pa pita da li je tačno da po zakonu ima pravo da radi? Ako jeste, žao mu je, dodaje, što to ranije nije znao, jer mu je propalo sedam godina koliko je radio na crno.



S druge strane, ističe, nije mu jasno kako su pojedinci, koji su tokom svih ovih godina uspeli da dobiju lažne invalidske penzije, vremenom samo prevedeni u starosne penzionere. Da li su ikada morali da vrate lažno dobijene penzije, pita on?

U Fondu PIO, kažu, da nemaju nadležnosti da na drugi način kažnjavaju primaocce lažnih invalidskih penzija, osim da im ih ukinu.

Svojevremeno je Vesna Pešić, tadašnji poslanik u Skupštini Srbije, podgrejala temu o invalidnini Danice Drašković, supruge lidera SPO-a, izjavivši „da je Draškovićeva već 30 godina u invalidskoj penziji a i dan-danas može konju rep da iščupa“.

Draškovićeva je, prema pisanju medija, još od 1990.

godine u invalidskoj penziji. I pored toga, međutim, ona je nastavila da privređuje, pa ju je 2009. godine Vlada Srbije imenovala za člana Upravnog odbora NIS-a na četiri godine. Posle godinu dana pauze ona se u



julu 2014. godine ponovo vratila u NIS, i to u svojstvu člana Odbora direktora, takođe na predlog Vlade Srbije s ulogom da štiti srpske interese u ovoj naftnoj kompaniji.

Iako su nadležni još pre tri godine najavili da će sve sumnjive invalidske penzije biti preispitane, očigledno su smatrali da u vezi sa penzijom Danice Drašković nema ničeg sumnjivog. Ona je u međuvremenu prestala da prima invalidsku i sada dobija starosnu penziju, jer prema tvrdnjama ministra rada Aleksandra Vulina „Draškovićeve više nije invalidski, nego starosni penzioner, a takvi nisu predmet revizije u PIO fondu”.

Činjenica je da je Draškovićeve više od deceniju primala invalidsku penziju, ali je isto tako činjenica i da Zakon o PIO nalaže da svako ko je otišao u invalidsku penziju, a u međuvremenu stekao uslov za starosnu penziju postaje automatski starosni penzioner i nastavlja da prima starosnu penziju. Zakonom o PIO od 2000. do 2003. invalidski penzioneri su automatski prevođeni iz invalidskih u starosne penzionere.

Upitani ko po zakonu ima pravo na invalidsku penziju, u PIO fondu za „Politiku”, kažu, da ima onaj kod koga nastane potpuni gubitak radne sposobnosti i to ukoliko je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću.

Radnu sposobnost pre dobijanja invalidske penzije veštače u Fondu prema zdravstvenom stanju, a nalaze, ocene i mišljenja donose na osnovu pregleda, odnosno na osnovu neposrednog uvida u zdravstveno stanje osiguranika i relevantne medicinske dokumentacije.

Upitani da li jednom dobijena invalidska penzija ostaje trajna, ili može i da se oduzme, u Fondu odgovaraju, da kada se u postupku veštačenja utvrdi potpuni gubitak radne sposobnosti, određuje se rok za obavljanje obaveznog kontrolnog pregleda.

– Ovaj pregled se obavlja najkasnije u roku od tri godine od dana utvrđivanja invalidnosti. Uveden je kao preventivna mera za sprečavanje eventualnih zloupotreba. Korisnicima invalidske penzije kod kojih na kontrolnom pregledu ne bude potvrđeno ranije utvrđeno stanje invalidnosti ukida se pravo na invalidsku penziju, a onima koji se ne odazovu na ovaj pregled isplata se obustavlja – objašnjava Jelica Timotijević, direktor Sektora za odnose s javnošću u PIO fondu.

Pravilo je da kontrolni pregled ne veštači isti lekar veštak, koji je utvrdio potpuni gubitak radne sposobnosti.

– Ovi penzioneri ne mogu zasnovati radni odnos, odnosno ne mogu ulaziti u obavezno osiguranje. Onom ko se zaposli, ili počne da obavlja samostalnu delatnost, ne obustavlja se automatski isplata invalidske penzije, već se on izvodi na ponovnu ocenu radne sposobnosti – kaže Timotijevićeva.

Pravo na invalidsku penziju pretaće i obustaviće se isplata i ako se utvrdi da invalidnost više ne postoji.

Ukoliko se utvrdi da invalidnost i dalje postoji, neće prestati pravo na invalidsku penziju i ona će se i dalje isplaćivati, a korisnik može nastaviti da radi.

Zakon o PIO je, dakle, i po ovom osnovu išao Danici Drašković naruku. Sve i da je 2009. godine, kada je prvi put imenovana za člana UO NIS, primala invalidsku penziju mogla je da prima i nadoknadu u NIS-u po osnovu ugovora o delu. Sada kao starosni penzioner, ona ima puno pravo da radi i da prima penziju.

---

### **Vojni invalidi imaju pravo da rade**

Korisnik invalidske penzije ostvarene po osnovu potpunog gubitka sposobnosti za profesionalnu vojnu službu (vojni invalidski penzioner), može ponovo da se zaposli, odnosno može ponovo biti u osiguranju bez ikakvih ograničenja.

To znači da mu se zbog ponovnog zaposlenja ne može obustaviti isplata invalidske penzije, niti može zbog zaposlenja, biti pozvan na ponovni pregled pred organima veštačenja radi utvrđivanja promena u stanju invalidnosti, kažu u PIO fondu.



## **Sertić: Tender za 'Galeniku' biće za nekoliko dana**

Objavljivanje tendera za Galeniku može da se očekuje za nekoliko dana, izjavio je danas ministar privrede Željko Sertić i dodao da je cilj da ova farmaceutska kompanija dobije strateškog partnera.

"Na poslednjoj sednici vlade doneli smo odluku o modelu za proces privatizacije Galenike, pa u narednih nekoliko dana možemo očekivati tehnički završetak i objavu konkursa", rekao je Sertić.



Prema njegovim rečima, cilj je da Galenika dobije strateškog partnera koji bi unošenjem svežeg kapitala i nove tehnologije omogućio da ta kompanija nastavi da radi i iskoristi sve potencijale.

**Željko Sertić ministar privrede kaže da je cilj da Galenika dobije strateškog partnera**

Sertić je ukazao da se istovremeno moraju rešavati nagomilani dugovi tog preduzeća iz prethodnog perioda.

Od oko 220 miliona dolara ukupnog duga,

dodaje on, 50-ak miliona vezano je samo za banke sa kojima se teško pregovara, dok su ostatak obaveze Galenike prema državnim poveriocima.

"Dugovi su ozbiljno opterećenje. Mi smo razgovarali sa nekoliko zainteresovanih kompanija koje su postavljale određene druge uslove za regulisanje farmaceuskog tržišta", rekao je ministar dodajući da je to kompleksna stvar koja ne zadire u klasičnu privatizaciju.

To je, kako je rekao, delom i u nadležnosti Ministarstva zdravlja.

"Razgovaramo sa ministrom zdravlja Zlatiborom Lončarom, ali i privatizacionim savetnikom, a sva pitanja ćemo rešavati zajedno", rekao je Sertić.



## Stopa rizika od siromaštva u Srbiji 25,4 odsto

Stopa rizika od siromaštva u Srbiji u 2015. godini iznosila je 25,4 odsto, približno koliko i u 2014. godini, saopštio je danas Republički zavod za statistiku.

Kako je objašnjeno, ta stopa ne pokazuje da je svaki četvrti stanovnik Srbije siromašan već da postoji rizik da to bude.



Stopa rizika od siromaštva ili socijalne isključenosti kada se posmatraju svi faktori koji na to mogu da utiču u prošloj godini iznosila je 41,3 odsto.

Gradjani od 18 do 24 godine najviše su izloženi riziku od siromaštva (30,3 odsto), kao i oni mlađji od 18 godina (29,9 odsto), dok je najniža stopu rizika od siromaštva za starije od 65 godina (19,7 odsto).

Najveću stopu rizika od siromaštva imaju članovi domaćinstvima u kojima su dve odrasle osobe s troje ili više izdržavane dece (35,8 odsto), kao i samohrani

roditelji s jednim detetom ili više izdržavane dece (35,4 odsto).

U zavisnosti od radnog statusa najizloženija riziku od siromaštva su nezaposleni (46,2 odsto), dok je najniža stopa rizika od siromaštva kod zaposlenih kod poslodavca (8,5 odsto). Kod samozaposlenih ta stopa iznosi 37,3 odsto, a kod penzionera je 15,2 odsto.

Anketa o prihodima i uslovima života je po treći put sprovedena u Srbije, u periodu od maja do jula 2015. godine, a ankerirano je 5.680 domaćinstava.

"Lidl" počeo izgradnju četiri prodajna objekta u Srbiji

Nemački trgovinski lanac "Lidl" počeo je gradnju četiri objekta: u Ulici Vojislava Ilića u Beogradu, zatim u Boru, Zrenjaninu i Šapcu, a rok završetka radova je 1. oktobar 2016. godine, saznaje "eKapija"

Naredni projekti su u pripremi širom Srbije, sledeći talas gradnje kreće tokom leta ove godine.

"Lidl" u Boru gradi građevinska kompanija "Koto" iz Beograda.

Vladimir Vrtikapa iz te firme rekao je za Betu da će se objekat "Lidla" prostirati na parceli od 8.000 m<sup>2</sup>, dok je veličina prodajnog prostora 2.600 kvadrata.



- Danas su na prostoru nekadašnjeg igrališta preko puta Doma zdravlja počeli građevinski radovi, nakon čega će uslediti izgradnja samog objekta i uređenje prodajnog prostora. Planirani završetak radova je 1. oktobar, a tehnički prijem mesec dana kasnije - kazao je Vrtikapa.

Prema njegovim rečima, u početnoj fazi će biti angažovano desetak radnika, a taj broj će biti i do deset puta veći kako se radovi budu bližili kraju.

Lanac "Lidl" već ima prodajni objekat u Smederevu, a pored Bora trenutno gradi prodavnice i u Beogradu i Zrenjaninu.

## **Beograd dobio smart uličnu rasvetu - U planu javno-privatno partnerstvo između Grada i JP "Javno osvetljenje"**

Gradonačelnik Beograda Siniša Mali i glavni gradski urbanista Milutin Folić prisustvovali su juče puštanju u rad novog uličnog smart osvetljenja u Beogradskoj ulici, prenosi "Beoinfo".

Gradonačelnik je naglasio da je ovakav vid javne rasvete prvi put instaliran u ovom delu Evrope.– Reč je o led svetiljkama čija se jačina povećava i smanjuje u zavisnosti od saobraćajnog inteziteta i koje štede i do 40% električne energije. Takođe, nova tehnologija omogućava da se preko jednog centra kontroliše rad svih sijalica u sistemu – ukazao je Mali.

On je najavio da se ubrzano radi na pripremi potrebne dokumenatacije kako bi Grad i JP "Javno osvetljenje" krenuli u postupak javnog privatnog partnerstva, s ciljem da se ulična rasveta na svih 160.000 stubova u Beogradu zameni sa novim led sijalicama.

Prema njegovim rečima, realizacija tog projekta mogla bi da se ostvari već do kraja godine, što će pored uštede u električnoj energiji omogućiti i lepši estetski efekat, jer će grad biti bolje osvetljen.

Predstavnik "Zumtobel" kompanije, koja je donirala led sijalice, Saša Jelača izrazio je zadovoljstvo što je ta kompanija uspela da napravi partnerstvo sa Gradom Beogradom i osvetli upravo Beogradsku ulicu.

U Beogradskoj ulici instalirano je 18 led svetiljki evropskog proizvođača "Torn", koji je u sklopu "Zumtobel grupe", uz prateće senzore i savremeni sistem centralnog monitoringa i kontrole. Instalirane svetiljke zadovoljavaju najstrožije EU norme i standarde kvaliteta.

Događaju je prisustvovao i direktor JP "Javno osvetljenje" Aleksandar Cincar Poposki.

## **Prava potrošača - izazov ili šansa za brend i kompaniju?**

Okrugli sto "Prava potrošača: izazov ili šansa za brend i kompaniju" na kom su učestvovali predstavnici Ministarstva trgovine, proizvođači prehrambenih proizvoda, bele tehnike, trgovački lanci i teleoperater, kao i predstavnica udruženja potrošača pružio je bolji uvid u ulogu države u obezbeđivanju ambijenta za poštovanje prava potrošača, ali i predstavljeni dobri primeri iz domaće poslovne prakse jednih od ključnih aktera u privrednom životu Srbije.



Na otvaranju skupa, održanog u sredu 30. marta, u hotelu "Crowne Plaza", u organizaciji PR agencije "Pristop", Vesna Kovač, državni sekretar u Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija podržala je ovakav vid međusobnog dijaloga tri strane imajući u vidu da je sveobuhvatna zaštita potrošača u interesu svih.

- Poštovanjem prava potrošača i primenom dobrih poslovnih običaja trgovci se angažuju u fer konkurentskoj borbi na tržištu, koja vodi boljim poslovnim rezultatima, nižim cenama i višem nivou kvaliteta roba i usluga, ali potpunija zaštita potrošača se ne ograničava samo na fer odnos između potrošača i trgovaca, već obuhvata šire informisanje potrošača, uvažavanje njihovih prigovora, kao i uspostavljanje jasnih mehanizama za sprovođenje zaštite potrošačkih prava, u čemu ključnu ulogu igra državna regulativa. Naglasila je i da je nakon godinu i po dana od primene Zakona evidentno da potrošači bolje poznaju svoja prava i da su informisani o mehanizmima njihovog sprovođenja u praksi, ali i da trgovci u većoj meri poštuju prava potrošača što rezultira manjim brojem spornih situacija između potrošača i trgovaca, pa je samim tim i broj prigovora manji. Dodala je i da su danas uspešne kompanije svesne da visok stepen satisfakcije potrošača pozitivno utiče na lojalnost postojećih potrošača, kao i na povećanje broja novih potrošača, što, na trajnoj osnovi, obezbeđuje stabilnost poslovanja i dugoročni profit kompanije.

Tokom skupa panelisti Vera Vida predsednica Centra potrošača Srbije (CEPS), generalna direktorka "Gorenje" Beograd Stanka Pejanović, regionalni direktor za razvoj IKEA kompanije za jugoistočnu Evropu Vladislav Lalić, direktorka proizvodnje kompanije "Carnex" Tamara Penjić, Dejan Ognjanović direktor funkcije za brigu o korisnicima Direkcije za privatne korisnike u "Telekomu Srbija", kao i direktora sektora za BI i CRM u "Mercator S" Marijana Kristić naglasili su da ni jedno preduzeće u Srbiji ne može računati na dugoročni uspeh ukoliko u punoj meri ne poštuje prava potrošača i ne neguje partnerski odnos sa njima. Koliko god je važno kupcima prodati neki proizvod ili uslugu, još je važnije da se potrošačima kroz dobru servisnu mrežu i postprodajne procese pruži sva neophodna pomoć, da bi oni bili zadovoljni, konstatovali su učesnici okruglog stola. Oni su istakli i da se u njihovim kompanijama permanentno prati stepen zadovoljstva klijenata, jer je to jedini ispravan način da se, posebno u uslovima fiskalne konsolidacije, dok traju mere štednje, poveća proizvodnja i ideo na tržištu i obezbedi održiv razvoj. Ukazano je i da bez zadovoljnih potrošača, domaće kompanije neće moći da računaju na bolje poslovne rezultate. Poštovanja osnovnih prava potrošača nije obaveza, već i odgovornost kompanija i način za izdvajanje od konkurencije i to je ono što razlikuje dobre od loših kompanija.

Istovremeno, učesnici okruglog stola izneli su i brojne primere dobre prakse, koji su nedvosmisleno pokazali da briga za potrošača i maksimalna zaštita njihovih prava na kraju rezultiraju većom prodajom i boljim finansijskim rezultatima. Dobra servisna usluga nakon prodaje nije trošak, već investicija, koja se isplati, jer doprinosi i jačanju brenda, složili su se učesnici okruglog stola.

Vera Vida se posebno osvrnula na ulogu udruženja potrošača koja treba da ukazuju na loše ponašanje na tržištu i koje treba da ruše lažne pozicije onih trgovaca koji zloupotrebljavaju poverenje potrošača. "U isto vreme udruženja potrošača doprinose jačanju pozicije onih trgovaca koji poštuju potrošače i sa konkurencijom se bore na fer način. Ogroman doprinos i ulogu udruženja imaju upravo u procesu post kupovine, odnosno reklamacije, a daju ga na osnovu posredovanja između potrošača i trgovaca u rešavanju potrošačkih prijava, gde se udruženja potrošača pojavljuju kao filter između potrošača i trgovaca, dodala je Vera Vida, predsednica Centra za zaštitu potrošača.

Vladislav Lalić, regionalni direktor za razvoj u kompaniji IKEA za jugositočnu Evropu istakao je na održanom skupu da:

- Globalna praksa odnosa sa kupcima kompanije IKEA počiva na tri osnovna elementa: transparentnosti, fer i iskrenom odnosu sa potrošačima i posvećenosti obezbeđivanju što većeg stepena zaštite potrošača.

Procedure se na svakom novom tržištu uspostavljaju kroz 2 etape: usklađivanjem sa lokalnim zakonodavstvom i saradnjom sa relevantnim institucijama i organizacijama civilnog društva koje se bave zaštitom potrošača, kako bi se obezbedio što veći stepen zaštite i izašlo u susret očekivanjima potrošača. Tokom godina smo razvili različite uspešne procedure, a primeri iz prakse na koje smo naročito ponosni su, između ostalog: efikasna procedura povrata proizvoda, velikodušni garantni rokovi i aktivno učešće kompanije u edukaciji potrošača o njihovim pravima.

- Uprkos padu prodaje koji je mesna industrija u celosti zabeležila u protekloj godini, "Carnex" je u 2015. stalnim praćenjem tržišta, investicijama u inovacije i proizvodnju ostvario rast učešća na tržištu Srbije. Pored uspeha koji u ovoj godini nastojimo da uvećamo, briga o potrošačima ostaje prioritet kompanije "Carnex". Nju postižemo stalnim ulaganjem u kvalitet i strogom kontrolom svih polaznih materijala i proizvodnog procesa. U ovom trenutku uspevamo da zadovoljimo oko 90% potreba za svinjskim mesom iz

sopstvene proizvodnje, sa naših farmi. Imamo implementirane i ispunjavamo najviše standarde kada je reč o kvalitetu i bezbednosti hrane, a među kojima su sertifikovani ISO, HACCP, IFS i BRC standard. Rezultat našeg truda jeste leaderska pozicija na tržištu i u smislu količina i vrednosti prodaje, kao i poverenje koje nam naši potrošači ukazuju već 58 godina - izjavila je Tamara Penjić, direktorka proizvodnje kompanije "Carnex".

Marijana Kristić, direktorka sektora BI i CRM kompanije "Mercator-S" istakla je tim povodom: - Poštovanje prava potrošača je premisa u industriji usluga, što uključuje i maloprodaju. Svaka kompanija koja razmišlja o dugoročnom opstanku i razvoju na tržištu ovo ne dovodi u pitanje. Ono o čemu mi u kompaniji "Mercator - S" vodimo računa podjednako snažno, jesu potrebe potrošača, prava potrošača reguliše Zakon, ali konkurentsku prednost imaju one kompanije koje na najbolji i najbrži način prepoznaju i odgovore na potrebe potrošača. U Mercatoru imamo stalno otvoreno više kanala komunikacije sa potrošačima, tako da svako iskustvo sa našom uslugom, proizvodima ili bilo kom vidu iskustva kupaca, redovno razmenjujemo. Otvorenost i transparentnost komunikacije sa svojim kupcima, brzo i adekvatno reagovanje na njihove upite, važni su uslovi zadovoljstva i lojalnosti kupaca.

Dejan Ognjanović direktor funkcije za brigu o korisnicima Direkcije za privatne korisnike u "Telekomu Srbija" naglasio je:

- Naša grana industrije je vrlo dinamična i preživljavaju samo oni koji stalno investiraju kako u tehnologiju, tako i u povećanje zadovoljstva korisnika i poštovanje njihovih prava. Glavni cilj i strategija naše kompanije je orijentacija ka korisnicima. Trudimo se da budemo što transparentniji i pristupačniji po svim kanalima, preko: modernih poslovnica, agenata kontakt centra, govornog automata (Voice portala), elektronske pošte, pisama, SMS-a, interaktivnog web portala, društvenih mreža, a uskoro i mobilne aplikacije i CHAT kanala. Većina korisnika je prepoznala našu orijentaciju koja uvažava njihove potrebe i navike, što je rezultiralo povećanjem broja korisnika i rastom njihove lojalnosti. Trudićemo se da njihovo poverenje još više opravdamo u vremenu koje je ispred nas.

- Napredna tehnologija i funkcionalnost, pod ruku sa vrhunskim dizajnom, doprineli su pozicioniranju Gorenja kao vodećeg brenda bele tehnike i malih kućnih aparata u Srbiji. Poslovno opredeljenje kompanije je i sveobuhvatno sprovođenje brige o potrošačima, što se odražava pre svega kroz najveću i najsavremeniju servisnu mrežu, koja već 60 godina brzo i kvalitetno reaguje na potrebe korisnika. Uvereni smo da je uvažavanje prava potrošača bitan element za građenje dugoročnih odnosa sa kupcima, zato je edukacija korisnika neizostavni deo naše postprodajne usluge. Kroz svoju servisnu mrežu i CPU centar, smo stalno u komunikaciji sa svojim kupcima i korisnicima, prateći na taj način njihove navike i trendove i poštujući njihove potrebe - izjavila je "Stanka Pejanović", direktorka "Gorenje" Beograd.



## Nastavak uspešne saradnje NIS-a i grada Beograda

Sporazum o saradnji na osnovu kojeg će kompanija NIS nastaviti da ulaže u razvoj Beograda kroz program „Zajednici zajedno“ potpisali su danas Kiril Kravčenko, generalni direktor NIS-a, i Siniša Mali, gradonačelnik Beograda.



Na ovaj način NIS i grad Beograd nastavljaju uspešnu saradnju, a beogradska udruženja i institucije će i ove godine moći da konkurišu sa projektima iz oblasti sporta, kulture, zaštite životne sredine, nauke i pomoći socijalno ugroženim grupama. Za finansiranje projekata o čijem odabiru će odlučivati komisija sastavljena od predstavnika NIS-a, grada Beograda i uglednih ličnosti iz lokalne zajednice, NIS je izdvojio 20 miliona dinara. Uprkos krizi na svetskom naftnom tržištu kompanija nije smanjila iznos sredstava za podršku lokalnim zajednicama i on je isti kao i 2015. godine.

NIS već treću godinu za redom sprovodi program podrške lokalnim projektima na teritoriji Beograda u okviru programa „Zajednici zajedno“. Ukupno, kroz ovaj program, ali i druge projekte društveno-odgovornog poslovanja, NIS je u proteklih šest godina uložio 150 miliona dinara na teritoriji Beograda. Kao kompanija čije je strateško opredeljenje društveno odgovorno poslovanje, NIS od 2009. godine aktivno podržava projekte u lokalnim samoupravama u kojima posluje. Na taj način, kompanija potvrđuje da je pouzdan partner lokalnim zajednicama i u proteklih sedam godina je ukupno 800 miliona dinara uloženo u oko 760 projekata koji su olakšali funkcionisanje brojnih ustanova i unapredili rad kulturnih, obrazovnih i sportskih institucija širom Srbije.

## Da se čovek prekrsti...

Gradski menadžer Goran Vesić rekao je da nema ni govora o ponovnoj rekonstrukciji kako je naveo, najlepšeg trga u Beogradu, o čemu su pisali pojedini mediji.

Vesić se na pitanje novinara Prve televizije, o ponovnoj rekonstrukciji, iskreno nasmejao i rekao da je Srbija slobodna demokratska zemlja, i da svako ima pravo na svoje mišljenje, ali „renoviranje tek renoviranog trga ne dolazi u obzir, da se čovek prekrsti“.

Večernje novosti pisale su kako samo nekoliko meseci od otvaranja na Cvetnom trgu se javljaju problemi, a to su betonske ploče, osetljive bele boje koje su već pune „fleka“, dok je u cvećarama kao u staklenicama – pretoplo. Nivo kosog trga koji se spaja sa Ulicom kralja Milana veliki je problem za majke sa malom decom, koje ih ovde moraju „držati na oku“, pisale su Novosti.



## Srpska suva šljiva čeka kupca

Skoro polovina prošlogodišnje proizvodnje suve šljive u Srbiji, od 3.000 do 4.000 tona, još čeka kupca. Razlozi su neblagovremeno prilagođavanje nižoj tržišnoj ceni i veća ponuda konkurencije u prošloj godini, za razliku od 2013. i 2014. godine, kada smo mogli da izvozimo skuplje zbog manjka šljive na svetskom tržištu. Iako ucvetali zasad šljive obećava dobar rod, voćar Živko Sirovljević nema razloga da bude zadovoljan, jer nije prodao prošlogodišnju suhu šljivu. Nadao se boljoj ceni. Sada svoj proizvod nema kome da proda ni po ceni koja bi samo pokrila troškove.

"Nikad nisam imao problem sa plasmanom. Nikad nisam izgubio. A ove godine ako moram dati po euro ode nov traktor. Šta da radim? Nisam samo ja. Čuo sam da nisu mnogi prodali", ističe Živko Sirovljević.

U jednoj od novih sušara u okolini Osečine sedamdeset tona suve šljive čeka kupca. Slično i kod većine drugih prerađivača u ovom delu Srbije, gde je trenutno lagerovano oko 2.000 tona suve šljive.

"Protekle sezone smo imali problem visokih cena sirovina i čekanje u formiranju neke krajnje cene. Izgubili smo svoje mesto na pojedinim tržištima. Sad to ne uspevamo da vratimo i šljiva trenutno stoji", objašnjava Snežana Ranković iz "Belfarma".

Za razliku od rifuzne, koja se trenutno ne traži zbog jeftinije na svetskom tržištu, drugačije pripremljena suva šljiva ima kupca. Da bi put srpske šljive ka svetskom tržištu bio izvesniji, od cveta do finalnog proizvoda, Srbija bi trebala da izvozi šljivu upakovanu i spremnu za police tržnih marketa.

"Naša situacija trenutno srpske šljive se zasniva na činjenici da smo 2015. godine bili nerealni u očekivanjima izvoznih cena. Sve to utemeljeno je na bazi protekle dve godine kada je bio manjak šljive na tržištu i kada su se postizale visoke cene na tržištu", navodi Aleksandar Tomić iz "Arganele" iz Valjeva.

Za razliku od suve šljive koja može da čeka, proizvođači upozoravaju da će zastoj izvoza negativno uticati i na narednu sezonu otkupa šljive, ukoliko se ona dočeka sa starim zalihama. Sve su češći predlozi da i država nekako pomogne u plasmanu, imajući u vidu značajne državne podsticaje u šljivarstvu i ekspanziju ove proizvodnje.



## Od danas jeftiniji gas

**BEOGRAD - Cene prirodnog gasa za sve kupce u Srbiji koji imaju pravo na javno snabdevanje od danas biće snižene u proseku za 12,7 odsto, a za domaćinstva 11,8 odsto.**

Od juna 2015. godine, ovo je četvrto smanjenje cena prirodnog gasa za javno snabdevanje, nakon čega će prosečne cene za ove kupce biti niže za preko 33 odsto u odnosu na cene iz tog meseca.

Pravo na javno snabdevanje imaju kupci čija je godišnja potrošnja do 100.000 metara kubnih i čiji su svi objekti priključeni na distributivni sistem prirodnog gasa.

Međutim, svi ovi kupci, uključujući i domaćinstva, imaju i pravo da slobodno biraju snabdevača na tržištu.

## Otvaranje ponuda za kupovinu Železare

**BEOGRAD - Ponude za kupovinu Železare Smederevo biće otvorene danas, a početna cena na tenderu bila je oko 45,7 miliona evra.**

U Ministarstvu privrede Srbije nisu mogli da kažu da li je neka kompanija dostavila ponudu.

Prema pisanju Politike, ponudu za kupovinu Železare dostavila je kineska kompanija HBIS.



Ta kineska kompanija, prema ranijim najavama, zainteresovana je da u Smederevu otvori fabriku šavnih cevi u koju bi uložila oko 300 miliona evra.

Sprovođenje tendera za prodaju Železare prati Evropska unija jer pravilima te zajednice država ne može da pomaže čeličnu industriju, kako ne bi bila narušena konkurencija.

Srbija će morati da garantuje da će na evropsko tržište dolaziti čelik samo iz Smedereva, a ne iz Kine ako kineska kompanija kupi smederevsku fabriku.

Procenjena tržišna vrednost imovine Železare ponuđene na prodaju na kraju 2015. godine iznosila je oko 91,4 miliona evra. Železarijom od aprila prošle godine upravlja holandska firma HPK inženjering sa kojom je vlada potpisala sporazum nakon neuspešnog tendera za prodaju smederevske čeličane, na koji se javio samo američki Esmark. Vlada Srbije je januara 2012. godine za jedan dolar otkupila Železaru od američkog Ju-Es stila koji je bio vlasnik te kompanije od 2003. godine. Prvi tender za prodaju Železare raspisan je aprila 2012. godine i on je bio neuspešan, jer nije stigla nijedna obavezujuća ponuda. U Železari je zaposleno oko 5.000 radnika.



## Kako preživeti mesec sa 40.000 RSD?

**Kako s mesečnim primanjima preživeti ceo mesec i platiti sve troškove, pitanje je koje muči većinu građana Srbije.**

Statistika pokazuje da je tročlanjoj porodici u Srbiji za mesečne troškove potrebno mnogo više od jedne prosečne plate.

Osnovne potrepštine, ali i plaćanje računa za većinu građana su najvažnija stavka. Kupovina na odloženo, rasprodaje i akcije za većinu su rešenje.



- U kafanu jedino ne idem, sve ostalo trošim. Ne kupujem na rasprodajama, imam pristojnu penziju - rekao je jedan građanin.

- Racionalno samo organizovanje, planiranje i trošenje.

Koristim rasprodaje, naravno - naveo je drugi.

- Odričem se

malo tako da idemo u goste. Svega mogu da se odreknem, ali ne mogu rada - naglasio je treći.

Udruženja potrošača navode da građani uglavnom kupuju hranu i robu slabijeg kvaliteta kako bi uštedeli. Na drugoj strani, prodavci posežu za sniženjima uglavnom pred istek robe koju prodaju.

- Ček na poček, odloženo plaćanje koje daju trgovci sve su to obaveze koje sustižu potrošača sutra i sutra će imati manju kupovnu moć. Dakle, u ekonomiji nema razloga da se zavaravamo. Treba živeti u skladu sa realnim mogućnostima, ali svi bi morali da se prilagode toj realnoj kupovnoj moći - smatra Petar Bogosavljević, iz Pokreta potrošača.

Beograd i okolina na jednoj strani sa najvećim platama, ali i visokim troškovima života, a na drugoj strani Leskovac i Kraljevo nalaze se na spisku gradova u kojima se teško živi.

- Nažalost tačno je da najveći deo plate ode na hranu. Činjenica je da smo mi malo ili relativno malo tržište i da bi moglo povećanjem privrednih subjekata u ovom slučaju trgovinskih lanaca, ima tu prostora da cene odu dole i da praktično dođe do ujednačavanja - naveo je Mladen Radović iz Ministarstva trgovine.

Rešenje ovog problema, kako navode u resornom ministarstvu, jeste ravnomeran regionalni razvoj. To je međutim posao za koji je potrebno vreme, a rezultati ne mogu da se vide preko noći.

### **Potrošačka korpa**

**Prosečna mesečna zarada (januar) – 40. 433 dinara**

**Osnovni mesečni troškovi - 67. 277 dinara**

**Za hranu i piće – 47 odsto primanja**